

Kyläenergiaa!

LEADER

Etelä-Karjalan
Kärki

HAITTAKASVIT · NUORTEN KANSAINVÄLISTYMINEN · BIOHIILETYS · KYLIEN TOIMIVA LAAJAKAISTA

Talkoissa oli mukana Imatran ympäristötoimen ympäristöinsinööri Merja Kaksonen (edessä.) – Olemme osallistuneet kylien haittakasvien hävittämistalkoisiin mahdollisuuksiemme mukaan, Kaksonen kertoi. Hän on Kyläenergia-hankkeen hanketiimin jäsen. Kuvassa myös kyläyhdistyksen sihteeri Pipsa Vuorela ja Tea Usvasuo Etelä-Karjalan Kärki-Leaderista.

Lupiinien torjunta on iso haaste kylillä

HAITTAKASVIT.

Viime kesänä Etelä-Karjalan Kärki-Leaderin alueella järjestettiin muutamia haittakasvien torjuntatalkoita. Käytännössä talkoissa käytiin lupiinkasvustojen kimppuun. Lupiinien hävittäminen kyläteiden varsilta on pitkäjänteisyyttä vaativa työsaika, muttei mahdoton.

– Toivottavasti mahdollisimman moni kyläyhdistys ja -toimikunta laittaa ensi vuoden toimintasuunnitelmaansa lupiinien torjuntatalkoot, vinkkaa **Tea Usvasuo** Etelä-Karjalan Kärki-Leaderista.

Leader -toimiston organisoiduista talkoista viimeiset urakoihin Rautjärven Kangaskosken-Ritakosken kyläyhdistyksen alueella kesäkuussa. Vaikka itse paikan päälle ei päässyt mukaan kuin neljä henkilöä, talkoot tuottivat huomattavasti enemmän tulosta, sillä kahdeksan kyläaktiivista ilmoitti talkoitten innoittamana hävittäneensä lupiineja kotinurkissaan.

Lupiinia voi torjua kevästä syksyyn, sillä torjuntatapoja on kaksi; juurien maasta kaivaminen tai kukintojen tuhoaminen ennen siemenvaihetta. Jos on sateinen kesä, juuristojen kaivaminen onnistuu läpi kesän.

Jokaisella hävitetyllä lupiinkasvustolla on merkitystä, vaikka lupiineja on valtavasti. Hyvä teko on siis ottaa jätesäkki ja käydä tuhoamassa pienikin lupiinkasvusto.

– Kannattaa ajatella, että nyt ei tämäkään kasvusto enää siemennistä leviä, Usvasuo huomauttaa.

Usvasuo kertoo kotikylässään Lassilasta esimerkin.

– Siellä on kaksi vanhaa, nykyisin viljelemätöntä peltoa. Toisen laidalta poistettu jo muutama vuoden ajan yksittäisetkin lupiinit, mutta toisen ovat lupiinit vallanneet kohta kokonaan, koska siihen ihminen ei ole puuttanut.

KOMEALUPIININ TORJUNTA

Lisää komealupiinin torjunnasta kotisivullamme karkileader.fi/kylaenergiaa-hanke/ tai katso video Youtubesta Kärki-Leaderin kanavalta!

MIKÄ KÄRKI-LEADER?

- Maaseudun kehittämissyhdystys – toiminta-alue Imatra, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti
- Toimintaa, neuvontaa ja rahoitusta yhdistyksille, yrityksille ja yhteisöille
- Asiantuntijoina ja kehittäjinä asukkaat itse
- www.karkileader.fi

LEADER
Etelä-Karjalan
Kärki

Kari Pelander ja Kirsti Nurminen-Pelander tutustuivat biohiiletukseen Päivä Museotiellä Etelä-Karjalan Kärki-Leaderin osastolla. Hiiletuksesta kertoivat Tea Usvasuo (takana oik.) ja Noora Harju.

"Tuttu laittaa biohiiltä pottumaahan ja saa isoja perunoita"

BIOHIILETYS.

Mielenkiintoinen asia. Tuttu käyttää itsepolttamaansa biohiiltä perunamaalla. Jo hänen isänsä biohiiletti. Kyllä siellä aika isoa perunaa nostetaan, toteaa **Kari Pelander** Päivä museotiellä -tapahtumassa.

Pelander jäi juttelemaan vaimonsa **Kirstin** kanssa biohiilettämisestä Etelä-Karjalan Kärki-Leaderin osastolla.

Kari Pelander mietti innostuneena, että hänellä kyllä löytyisi ma-

teriaalia hiilettimeen poltettavaksi. Kirsti Pelander puuttui tässä vaiheessa peliin.

–Kyllä sinulla on tarpeeksi jo nyt tekemistä!

EHKÄ Pelanderien pihaan biohiiletintä ei hommata, mutta Etelä-Karjalan Kärki-Leader on jakanut viime kevään ja kesän aikana infoa asiasta siihen tahtiin, että harrastuneisuus nostanee alueella päätään.

–Netin kautta voi tilata oman biohiilettimen hintahaarukasta 200–1000 euroa. Ilmaiseksi sen saa kai-

vamalla kartion muotoisen noin metrin syvän maakuopan, valaisee **Tea Usvasuo** Kärki-Leaderistä.

Biohiiletin hommattiin Leader-toimistolle Kyläenergiaa -hankkeen tiimoilta. Vaikka hanke loppuu pian, hiiletin jää toimistolle. Yhdistykset ja naapurustot voivat myös kysellä biohiiletysnäytöstä tai lainata hiiletintä ja hiilettää puuta tapahtumana.

Leader -toimiston hiiletin vetää hiiltä 200 litraa. Jos sen aikoo hiilettää täyteen, aikaa on varattava 3-4 tuntia, puumateriaalista riippuen.

MITÄ ON BIOHIILETYS?

- Pihapiirin tai kylämaiseman risut ja kuivat kasvijätteet voi hyödyntää valmistamalla niistä maanparannusaineena käytettävää BIOHIILTÄ.
- Hiiletys onnistuu kartiohiilettimellä tai maakuopassa, kun kuumennetaan elopestä ainetta hapettomissa olosuhteissa.
- Risuista valmistettu biohiili on 80–90 % hiiltä, jonka hajoaminen maaperässä kestää satoja jopa tuhansia vuosia.
- Yksi kilo hiiltä sitoo maaperään 3,5 kiloa hiilidioksidia.
- Hiiletys on sekä resurssiviisas että ilmastoviihkas teko.
- Biohiiletystä voi tehdä porukalla vaikkapa naapuruston tai kylän yhteisen kokoon-tumispaikan siistimiseksi.
- Biohiiletintä voivat erilaiset yhteisöt lainata Etelä-Karjalan Kärki-Leaderistä
- Lisätietoja ja ohjeita aiheesta Maaseudun Sivustysliitosta www.msl.fi/ymparisto

Vastaa ja Voita!

1. Toimiiko netti? _____

2. Miten kylällesi saataisiin uusia asukkaita? _____

3. Jos kyläsi saisi hankerahaa 5 000 euroa, mihin käyttäisit sen? _____

Nimi: _____

Kylä/kaupunginosa: _____

Ota kuva vastauksestasi ja lähete se 20.9. mennessä numeroon 044 491 5550 tai toimisto@karkileader.fi. Vastanneiden kesken arvomme 4 x 500 g Kielomäen hunajaa.

Kyläenergiaa!

Julkaisija: Etelä-Karjalan Kärki-Leader ry./Kyläenergia! -hanke

Yhteystiedot: Toimisto, Parikkalantie 45, Parikkala toimisto@karkileader.fi
p. 044 491 5550 tai p. 050 596 9489 www.karkileader.fi

Toimittaja: Päivi Vento

Sisältötiimi: Tea Usvasuo, Riina Nokelainen, Päivi Vento

LEADER

Etelä-Karjalan
Kärki